

KONKURENCES PADOME

Blaumaņa ielā 5a, Rīgā, LV-1011 ♦ Tālrunis 7282865 ♦ Fakss 7242141

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. EO2-21

(Prot. Nr. 8, 2. §)

2008. gada 20. februārī

Par pārkāpuma konstatēšanu, tiesiskā pienākuma un naudas soda uzlikšanu

Lieta Nr.p/08/05/4

Par Konkurences likuma 15.panta otrās daļas
pārkāpumu OŪ PKL Holding darbībās

Konkurences padome, pamatojoties uz Konkurences likuma 8. panta pirmās daļas 1. punktu, 22. panta 2. punktu un 24. pantu, 16.01.2008. nolēma ierosināt lietu par Konkurences likuma 15. panta otrās daļas pārkāpumu OŪ PKL Holding darbībās.

Pamatojoties uz Konkurences likuma 26. panta sesto un septīto daļu, 23.01.2008. OŪ PKL Holding pilnvarotajiem pārstāvjiem tika nosūtīts paziņojums par tiesībām iepazīties ar lietu, izteikt viedokli un iesniegt papildu informāciju. Konkurences padome 31.01.2008. saņēma OŪ PKL Holding pilnvaroto pārstāvju rakstiski izteiktu viedokli.

OŪ PKL Holding ir Igaunijā ar reģistrācijas Nr. 11110430 reģistrēta komercsabiedrība, tās juridiskā adrese ir Lootsi 11, Tallinn 10151, Igaunija.

Izvērtējot tās rīcībā esošo informāciju, Konkurences padome

konstatēja:

1. OŪ PKL Holding un Luksemburgā reģistrētai komandītsabiedrībai (juridiskā adrese: 52 Route d'Esch, Luxembourg L-2965) Amber Trust II S.C.A. ir kopīga izšķiroša ietekme pār akciju sabiedrību PKL, kas ir reģistrēta Igaunijā ar reģistrācijas Nr. 10035241 (juridiskā adrese: Lootsi 11, Tallinn 10151, Estonia). Savukārt AS PKL ar 71.5% kapitāla daļu ir dalībniece Latvijas Republikas

Uzņēmumu reģistrā ar Nr. 40003643581 reģistrētā sabiedrībā ar ierobežotu atbildību „PKL”.

OŪ PKL Holding un Amber Trust II S.C.A. 29.10.2007. pieņēma grozījumus AS PKL dalībnieku līgumā, saskaņā ar kuriem Amber Trust II S.C.A. zaudēja veto tiesības un līdz ar to arī kopējo izšķirošo ietekmi attiecībā uz AS PKL meitas uzņēmumiem, t.sk., uz SIA „PKL”. Grozījumi attiecībā uz kontroles struktūras maiņu stājās spēkā ar to parakstīšanas dienu. Rezultātā OŪ PKL Holding 29.10.2007. ieguva vienpersonisku izšķirošu ietekmi AS PKL un netiešu izšķirošu ietekmi SIA „PKL”, kas atbilst Konkurences likuma 15. panta pirmās daļas 3. punktā noteiktajam apvienošanās veidam.

2. Saskaņā ar Konkurences likuma 15. panta otro daļu „tirgus dalībnieki, kuri nolēmuši apvienoties kādā no šā panta pirmajā daļā paredzētajiem veidiem, pirms apvienošanās iesniedz Konkurences padomei par to ziņojumu saskaņā ar šā likuma 16.pantu, ja pastāv viens no šādiem nosacījumiem:

1) apvienošanās dalībnieku kopējais apgrozījums iepriekšējā finanšu gadā ir bijis ne mazāks kā 25 miljoni latu;

2) apvienošanā iesaistīto tirgus dalībnieku kopējā tirgus daļa konkrētajā tirgū pārsniedz 40 procentus.”

Konkurences padome ziņojumu par minēto apvienošanās darījumu saņēma 19.12.2007. Ziņojumā ietvertā informācija liecināja par to, ka apvienošanās dalībnieku kopējais apgrozījums iepriekšējā finanšu gadā nerasniedza Konkurences likumā minēto sliekšni. Savukārt 19.12.2007. ziņojumā sniegtā informācija un Konkurences padomes 27.06.2007. lēmumā Nr. 80¹ konstatētais liecināja par to, ka SIA „PKL” atrodas dominējošā stāvoklī velkoņu pakalpojumu tirgū Rīgas brīvostas teritorijā un tās tirgus daļa pārsniedz Konkurences likuma 15. panta otrās daļas 2. punktā noteikto sliekšni. Tādēļ Konkurences padome atzina, ka šajā gadījumā ir spēkā Konkurences likuma 15. panta otrās daļas 2. punktā minētais nosacījums un apvienošanās bija paziņojama.

Konkurences padome uzskatīja, ka konkrētās apvienošanās rezultātā SIA „PKL” dominējošais stāvoklis Latvijas ostās nenostiprināsies un apvienošanās neietekmēs konkurences apstākļus Latvijas tirgū, kā arī neradīsies būtisks konkurences samazinājums. Ņemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz Konkurences likuma 8. panta pirmās daļas 5. punktu, 15. panta pirmās daļas 3. punktu, 15. panta otrās daļas 2. punktu, 16. panta pirmo un ceturto daļu, Konkurences padome 16.01.2008. pieņēma lēmumu Nr. 7² atļaut apvienošanos, kas paredzēta, Igaunijas sabiedrībai OŪ PKL Holding iegūstot vienpersonisku izšķirošu ietekmi Igaunijas sabiedrībā AS PKL.

¹ Lieta Nr. 404/07/05/4 „Par SIA „Ostas flote” un SIA „PKL” 16.02.2007. ziņojumu par apvienošanos” (Latvijas Vēstnesis 05.07.2007. Nr. 107 (3683))

² Lieta Nr. 3195/07/05/35 „Par SIA „PKL” un OŪ PKL Holding apvienošanos” (Latvijas Vēstnesis 30.01.2008. Nr. 16 (3800))

3. Konkurences likums nosaka, ka tirgus dalībnieku apvienošanās ir paziņojamas pirms apvienošanās, lai būtu iespējams veikt efektīvu kontroli pār apvienošanās procesiem tirgū un tādējādi varētu savlaicīgi novērst apvienošanās negatīvo ietekmi un konkurenci tirgū. Konkurences likuma 17. panta pirmā daļa nosaka: „ja ziņojums nav iesniegts šajā likumā noteiktajos gadījumos, Konkurences padome var pieņemt lēmumu par naudas soda uzlikšanu jaunajam tirgus dalībniekam vai izšķirošās ietekmes ieguvējam līdz 1000 latiem par dienu, skaitot no dienas, kad ziņojumu vajadzēja iesniegt.”

Administratīvā akta izdošana par naudas soda piemērošanu konkrētā gadījumā ir nepieciešama un vajadzīga, lai sasniegtu tiesisku mērķi, proti, sodītu pārkāpēju par tā veikto pārkāpumu. Saskaņā ar taisnīguma principu par katru izdarīto pārkāpumu pārkāpējam jāpiemēro samērīgs sods. Turklāt administratīvā akta izdošana un pārkāpēju sodīšana ir nepieciešama, lai atturētu citus tirgus dalībniekus no Konkurences likuma pārkāpšanas. Konkurences padome secina, ka ar citiem līdzekļiem, kas mazākā mērā ierobežotu privātpersonas tiesības, tiesisko mērķi sasniegt nav iespējams.

4. Nosakot naudas soda apmēru par Ziņojuma neiesniegšanu pirms apvienošanās, Konkurences padome izvērtēja lietas apstākļus un, lai noteiktu lēmuma par personas sodīšanu pieņemšanas samērīgumu un atbilstību konkrētajā gadījumā, ņēma vērā šādus faktus un apsvērumus:

1) 16.01.2008. lēmumā Nr. 7 par tirgus dalībnieku apvienošanos lietā Nr. 3195/07/05/35 konstatētos apstākļus, ka apvienošanās neatstās negatīvu ietekmi uz konkurenci konkrētajos tirgos;

2) OŪ PKL Holding saistītais uzņēmums Latvijā SIA „PKL” atrodas dominējošā stāvoklī velkoņu pakalpojumu tirgū Rīgas brīvostas teritorijā;

3) apvienošanās bija jāpaziņo ne vēlāk kā 28.10.2007., bet tika paziņota ar 52 dienu nokavējumu – 19.12.2007.;

4) OŪ PKL Holding apgrozījums 2006. gadā bija 7 323 594 lati, bet SIA „PKL” 2006. gada apgrozījums Latvijā bija 2 791 802 lati;

5) piemērojamai sankcijai ir jākalpo mērķim atturēt Ziņojuma iesniedzējus un citus tirgus dalībniekus no pārkāpuma atkārtotības un izdarīšanas;

6) piemērojamam naudas sodam ir jābūt atbilstošam nodarītā pārkāpuma smaguma pakāpei un samērīgam ar tiešo apvienošanās dalībnieku apgrozījumu.

Konkurences padome izvērtēja lietas dalībnieka – OŪ PKL Holding – argumentus. Lietas dalībnieks (30.01.2008. vēstule), ņemot vērā Konkurences padomes līdzšinējo praksi līdzīgās lietās, uzskata, ka Konkurences padomei šajā lietā nav pamata piemērot naudas sodu lielāku par 25 latiem par katru apvienošanās paziņojuma iesniegšanas nokavēto dienu, turklāt pie esošajiem lietas faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem naudas soda piemērošana vispār varētu nebūt nepieciešama. Lietas dalībnieks arī norāda, ka līdzšinējā Konkurences padomes veidotajā konkurences tiesību praksē nav atrodams precedents, kad apvienošanās ziņojums tiek iesniegts, pamatojoties uz kontroles kvalitātes maiņu, nevis kontroles vai aktīvu iegūšanu, līdz ar to Konkurences likuma 15. pantā noteiktā apvienošanās

jēdziena piemērošana attiecībā uz šo gadījumu nav iepriekš definēta un tādēļ OŪ PKL Holding varēja būt neskaidrs, kas saskaņā ar Konkurences padomes līdzšinējo praksi ir vērtējams kā atbildību mīkstinošs apstāklis. Ņemot vērā minēto, lietas dalībnieks lūdz nepiemērot naudas sodu par novēlotu apvienošanās ziņojuma iesniegšanu.

Konkurences padome nepiekrīt, ka lietas dalībnieka minētie apstākļi varētu tikt uzskatīti par vainu mīkstinošiem. Konkurences padome atzīst, ka līdzšinējā praksē tā nav vērtējusi apvienošanās, kas izpaudušās kā izšķirošas ietekmes maiņa, nemainoties sabiedrības dalībniekiem vai dalībnieku daļām. Tomēr OŪ PKL Holding gadījumā šāda pieeja nav uzskatāma par konceptuāli jaunu. Šajā lietā Konkurences padome uzskata par pamatotu atsaukties uz tās 28.06.2006. lēmumu nr. 60 lietā Nr. 1258/06/05/8 „Par Amber Trust II S.C.A un OŪ PKL Holdings 29.05.2006. ziņojumu par apvienošanos”³. Saskaņā ar minētajā lietā 29.05.2006. iesniegto Amber Trust II S.C.A., OŪ PKL Holding un AS PKL ziņojumu par apvienošanos, Amber Trust II S.C.A. un OŪ PKL Holding ieguva kopīgu izšķirošu ietekmi AS PKL pamatojoties uz noslēgtu dalībnieku līgumu. AS PKL dalībnieku līgumā noteiktās Amber Trust II S.C.A. veto tiesības OŪ PKL Holding ļāva īstenot kopīgu izšķirošu ietekmi AS PKL un netiešu izšķirošu ietekmi SIA „PKL” tikai kopā ar Amber Trust II S.C.A. Mainoties AS PKL dalībnieku līguma nosacījumiem tādā veidā, ka Amber Trust II S.C.A. par labu OŪ PKL Holding zaudēja veto tiesības, kas bija apvienošanās ziņojuma iesniegšanas pamats 2006. gadā, radīja attiecīgi OŪ PKL Holding paziņošanas pienākumu. Tāpēc Konkurences padome neuzskata par pamatotu OŪ PKL Holding atsauci uz Konkurences padomes prakses trūkumu šāda veida apvienošanās lietās.

Konkurences padome norāda, ka arī tādos gadījumos, ja vienpersoniska izšķiroša vai kopīga izšķiroša ietekme tiek iegūta, nepalielinoties vai nemainoties komercsabiedrības dalībniekiem vai to daļām, var veidoties koncentrācija, kuras vērtēšana ir Konkurences padomes kompetence. Šāda pieeja ir apstiprināta arī Eiropas Komisijas 10.07.2007. Konsolidētajā jurisdikcijas paziņojumā⁴. Tādēļ darījums, OŪ PKL Holding no kopīgas izšķirošas ietekmes pār AS PKL iegūstot vienpersonisku izšķirošu ietekmi, ir paziņojams Konkurences padomei.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 13. pantā noteikto samērīguma principu: „Labumam, ko sabiedrība iegūst ar ierobežojumiem, kas uzlikti adresātam, ir jābūt lielākam nekā viņa tiesību vai tiesisko interešu ierobežojumam. Būtiski privātpersonas tiesību vai tiesisko interešu ierobežojumi ir attaisnojami tikai ar nozīmīgu sabiedrības labumu”, Konkurences padome uzskata par pamatotu uzlikt OŪ PKL Holding naudas sodu 50 latu apmērā par katru nokavēto dienu.

³ Lieta Nr. 1258/06/05/8 “Par Amber Trust II S.C.A. un OŪ PKL Holding 29.05.2006. ziņojumu par apvienošanos” (Latvijas Vēstnesis 14.07.2006. Nr. 111 (3479))

⁴ *Consolidated Jurisdictional notice under Council regulation (EC) No. 139/2004 on the control of concentrations between undertakings* http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/legislation/jn_en.pdf.

Pamatojoties uz Konkurences likuma 8. panta pirmās daļas 3. punktu, 15. panta otrās daļas 2. punktu, 17. panta pirmo daļu, Administratīvā procesa likuma 13. pantu un 66. panta pirmo daļu, Konkurences padome

nolēma:

1. Konstatēt, ka neiesniedzot ziņojumu pirms apvienošanās, kas notika 29.10.2007., apvienošanās dalībnieks OŪ PKL Holding ir pārkāpis Konkurences likuma 15. panta otrās daļas 2. punktu.

2. Uzlikt OŪ PKL Holding kā vienpersoniskas izšķirošas ietekmes ieguvējam pār AS PKL naudas sodu LVL 2 600,00 (divi tūkstoši seši simti latu un 00 santīmu). Uzlikto naudas soda summu 45 dienu laikā no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas ieskaitīt valsts budžetā (Valsts kasē, reģ. Nr. 90000050138, konta Nr. LV93TREL1060001010900, Latvijas Banka, kods TREL LV22), norādot šī lēmuma datumu un numuru.

4. Uzlikt OŪ PKL Holding pienākumu 10 dienu laikā pēc šī lēmuma nolemjošās daļas 2. punktā minētā termiņa notecējuma paziņot Konkurences padomei par uzliktā naudas soda samaksu, iesniedzot samaksu apliecinājošu dokumenta kopiju.

Saskaņā ar Konkurences likuma 8. panta otro daļu Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā viena mēneša laikā no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas.

Priekšsēdētāja

I.Jaunzeme